

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 26, 25. oktober 2018

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Vårsædssorter 2019
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Kemitjek på din bedrift
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - Slut med løse sedler i traktoren - FarmTracking er dit mobile kontor
 - Sprøjteopfølgningkursus

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henning Frostholm

Rapsjordloppelarver

Det er nu ved at være sidste udkald, hvis der skal sprøjtes mod rapsjordloppens larve. Der er i registreringsnettet udløst bekæmpelsesbehov i 35 procent af de lokaliteter hvor der er opsat gule fangbakker. Det bedste grundlag for at vurdere behovet i din mark, er hvis du selv har opsat fangbakker. Den vejledende bekæmpelsestærskel rettet mod rapsjordloppens larver, er en samlet fangst af 25 rapsjordlopper pr. fangbakke inden for 3 uger i hovedflyvningsperioden. Har du ikke selv opsat fangbakker vil en evt. sprøjtning betragtes som en forsikringsprøjtning. Bekæmpelse kan ske med 0,2 kg/ha Karate 2,5 WG eller 0,1 kg/ha Kaiso Sorbie.

Kerb 400 SC i vinterraps

1. november og frem til 31. december er det tilladt at bekæmpe ukrudt i vinterraps med op til 1,25 l Kerb 400 SC pr. ha.

Kerb 400 SC har god effekt på frøfremspirende græsukrudt og fuglegræs og har desuden en hæmmende effekt på visse andre tokimbladede ukrudtsarter. Til bekæmpelse af énårig rapgræs samt spildkorn af hvede eller byg under gode forhold anbefales det at bruge 1,0 l/ha. Ved bekæmpelse af øvrige arter anbefales 1,25 l/ha

Der er ikke længere krav om, at sprøjteføreren under sprøjtning skal sidde i en lukket førerkabine med kulfilter, men det vil fortsat være en god idé for at reducere eksponeringen af sprøjteføreren. Tilsvarende er det fortsat godt landmandsskab at anvende forholdsvis stor vandmængde med store dråber for at forebygge afdrift til naboarealer. Der er dog kommet en ny begrænsning i anvendelse af Kerb 400 SC, idet midlet ikke må anvendes nærmere end 2 meter fra veje, boliger, institutioner og offentlige arealer for at beskytte beboere og forbipasserende.

Bladlus i vintersæd

Der findes ingen bekæmpelsestærskel for bladlus om efteråret i vintersæd, fordi et varierende antal bladlus indeholder

smitte af havrerødsot, og fordi det er ukendt, hvornår nattefrost reducerer antallet af bladlus. Hvis afgrøden er sået før 20-25. september anbefaler vi dog en sprøjtning, hvis der findes 2-3 % angrebne planter. En evt. bekæmpelse kan være aktuel fra 3-4 bladstadiet.

I registreringsnettet er der nu fundet bladlus i 50 % af hvedemarkerne med 0,1-2 % angrebne planter. I vinterbyg er der fundet bladlus i 65 % af markene med 0,1-12 % angrebne planter.

Det milde vejr har været gunstig for bladlusene, så det er derfor nu vigtigt at undersøge markerne for evt. angreb – først og fremmest i de tidligt såede marker. Det er en god idé at lægge sig på knæ og kigge på planterne mod lyset. Se billede 1

Billede 1 Korrekt stilling ved inspektion for lus.

Til bekæmpelse kan anvendes: 0,1-0,15 kg/ha karate 2,5 WG, 0,05-0,075 kg/ha Kaiso Sorbie, 0,125-0,15 l/ha Fastac, 0,05-0,1 l/ha Mavrik Vita og i vinterbyg yderligere 0,1-0,15 l/ha Biscaya.

Evt. bekæmpelse af bladlus kan med fordel blandes med mangan

Nedvisning af efterafgrøder

Fra 3. november er det tilladt at nedvisne efterafgrøderne – både de pligtige, målrettede, husdyr og MFO efterafgrøder.

For majs gælder lidt andre regler. MFO-græsudlæg må tidligst nedvisnes/destrueres 8 uger efter høst af majs. Ellers er fristen for nedvisning/destruktion af hhv. MFO, pligtige, målrettede og husdyrefterafgrøder i majs 1. marts 2019.

Der er både fordele og ulemper ved tidlig nedvisning/destruktion af efterafgrøden.

- Fordele: Bekæmpelse af kvik og rodukruddt
 Plantemassen når at visne ned inden der skal etableres nyt såbed
- Ulemper: Føde og skjulesteder for vildtet fjernes
 Risiko for øget udvaskning
 Øget omkostning

For optimal **bekæmpelse af kvik** anbefaler vi mindst 1000 g glyphosat pr. ha. Tilsætning af 0,2 l sprede-klæbemiddel og 1,5 l ammoniumsulfat sikrer effekten under mindre gunstige forhold.

Rodukruddt, som agersvinemælk og tidsler, kræver lidt højere dosering, og her anbefaler vi godt 1400 g glyphosat. For at sikre den bedste effekt af glyphosaten skal der helst gå minimum 10-14 dage inden der jordbehandles. Roundup Flex og Roundup PowerMax har en hurtigere optagelse i planterne, og det er ifølge etiketten tilstrækkelig med en afstand på 2 dage mellem sprøjtning mod kvik og jordbehandling.

Vårsædssorter 2019

Af planterådgiver Marie Uth

I det følgende finder du sortslister for vårkorn og hestebønner. Sortslisterne er udarbejdet på baggrund af landsforsøgene. Du kan finde flere informationer om sorterne på sortinfo.dk

Vårbyg

Ved valg af vårbygssort lægges vægt på et stabilt højt udbytte og lav modtagelighed for svampesygdomme. Desuden skal der tages højde for resistens mod havreål (havrecystenematoder). Angreb af havreål forekommer ofte i kornrige sædskifter, og derfor er det en god forsikring at vælge en resistent sort.

Der er store udsving i udbytterne – både imellem lokaliteterne og imellem årene. Der er derfor ikke nogle klare topsorter. Som gennemsnit over de seneste tre år har Embrace og Flair de højeste udbytter. Embrace er stivstrået, men er til gengæld modtagelig overfor havreål. Flair er en god sort, som ikke falder igennem på nogen af måleparametrene.

Af de tre store maltbygssorter klarer RGT Planet sig bedst, hvorimod KWS Irina og Evergreen har et gennemsnitligt forholdstal på 98.

Der er flere betydelige sygdomme i vårbyg, og der er ikke nogen sorter, som har lav modtagelighed over for alle sygdomme. Evergreen har traditionelt været kendt som en sund sort, men den er efterhånden ret modtagelig over for alle sygdommene.

Sortsoversigt vårbyg 2019

Sort	Udbytte Landsforsøg (Forholdstal)				Modtagelighedsgrupper karakter (0-4)				Merudb. for bladsvampesygdom (kg/ha)	Sortens modtagelighed for havreål > 2,5 mm (%)	Strålangde (cm)	Karakter for afstivning (0-10)	Karakter for afstivning (0-10)	Modningsdato efter Flair	Resistens mod havrecystenematoder	Fremavkastning 2018 (%)	Maltbyg	Repræsentant
	16-18	2018	2017	2016	Bladplir	Skoldplir	Bygrust	Ramularia										
Embrace	103	102	105	102	1	-	3	2	1,9	98	53	1	2	1	M	0		Sejet
Flair	103	104	102	102	0	2	3	3	-0,7	98	54	2	2	207	R	10		Sejet
Laveste	102	99	105	103	0	1	2	2	2	99	54	3	2	1	-	1		Sejet
Ellnor	101	98	105	101	2	-	2	2	1,3	98	60	5	0	1	-	4		Nordic Seed
Scholar	101	100	104	99	1	1	2	2	1,7	98	53	1	2	1	M	1		Syngenta
RGT Planet	101	98	103	102	2	2	2	2	1,3	99	58	4	1	2	R	32	Malt	RAGT
Dragon	101	98	105	100	1	2	2	2	2,1	97	58	2	2	2	R	1		Sejet
Laurikka	101	103	97	102	3	1	3	3	1,2	97	50	3	1	1	R	4		Nordic Seed
KWS Fantex	101	102	101	99	1	1	3	2	1,3	99	54	2	1	1	R	2		KWS
Chanson	101	101	102	99	0	-	3	2	1,9	98	56	1	1	1	-	1	Malt	Saaten-Union
Blanding	100	100	100	100	-	-	-	-	1,5	98	59	6	0	2	-	-	-	-
Crossway	99	100	99	99	3	1	3	3	1,1	98	60	5	1	1	R	3		Nordic Seed
KWS Beckes	99	96	101	99	2	1	3	2	0,5	99	49	1	3	1	M	1		KWS
KWS Irina	98	98	99	98	1	2	3	2	0,9	99	51	1	2	1	R	19	Malt	KWS
Evergreen	98	98	99	98	2	2	2	2	1,7	99	53	3	2	1	R	15	Malt	Nordic Seed
KWS Canton	98	94	100	101	2	2	3	2	0,3	98	63	1	1	1	R	2		KWS

Meldug karakteren på alle sorter er 0.

M: Modtagelig
R: Resistens
Malt: Maltbyg

Havre

I havre klarer sorterne Delfin, Poseidon og Symphony sig godt. Delfin har oven i købet meget lav modtagelighed for meldug, som er den primære sygdom i havre. Ved valg af Delfin er der god chance for, at du kan undlade en svampebekæmpelse.

Dominik er den eneste sort, der er resistent mod havreål (havrecystenematoder), hvorfor det fortsat er den klart største sort på markedet. I marker med havreål nedbringes bestanden mest effektivt ved at dyrke en resistent vårbygssort frem for Dominik.

Sortsoversigt havre 2019

Sort	Udbytte Landsforsøg (Forholdstal)				Merudb. for bladsvampesygdom (kg/ha)	Modtagelighed meldug (1-4)	Strålangde (cm) 2018	Karakter for lejesvamp 2016 (0-10)	Modningsdato efter Elegant 2018	Resistens mod havrecystenematoder 2018	Fremavkastning 2018 (%)	Repræsentant
	16-18	2018	2017	2016								
Caddy	103	102	104	-	-1,1	3	72	-	1	-	3	Saaten Union
Delfin	102	99	101	107	0,5	0	72	0,4	2	M	8	Sejet
Poseidon	101	101	100	103	-0,2	3	71	0,6	2	M	11	Sejet
Symphony	100	100	100	101	-0,2	3	81	0,6	1	M	27	Nordic Seed
Emma	100	99	97	104	0,5	3	69	0,6	1	M	1	Nielsen & Smith
Blanding	100	100	100	100	0,4	-	74	0,4	2	-	-	-
Elegant	99	98	100	-	-0,2	3	74	-	24/7	-	4	Nordic Seed
Seldon	98	98	100	97	-0,9	3	75	2,4	1	-	2	DLF Seed
Dominik	95	92	94	99	0,9	3	69	1,2	2	R	45	Nielsen & Smith

Vårhvede

Markedets største sort, Harenda, har skuffet på udbyttet i år – og det gælder på alle lokaliteter. Topsorterne er Alondra og Cornetto, og førstnævnte har laveste modtagelighed overfor gulrust, som er den alvorligste sygdom i vårhvede.

Sortsoversigt vårhvede 2019

Sort	Udbytte Landsforsøg (Forholdstal)				Mængde for bladsvampesygdom (h/ha)	Modtagelighedsgruppe		Sortlængde 2018 (cm)	Modningsdato efter Alondra 2018	Fremavl 2018 (%)	Repræsentant
	16-18	2018	2017	2016		Meldug (-1-4)	Gulrust (0-4)				
Flørenda	98	89	104	102	1,9	1	0	73	1	54	Nielsen & Smith
Alondra	103	98	102	110	3,5	0	2	63	27-jul	25	Søjet
Cometto	103	97	103	108	2,3	0	3	70	0	14	Nordic Seed
Thorax	100	100	100	101	3,9	1	2	69	0	2	Nordic Seed
KWS Talsker	101	98	103	-	2,3	-	-	74	1	0	KWS
Happy	98	92	-	103	3,8	-	-	82	0	5	Nielsen & Smith

Hestebønner

I hestebønner er de to store sorter på markedet Lynx og Fuego, og de ligger også i top udbyttømæssigt. Der er ikke de store forskelle på de øvrige parametre. Desværre er der ikke målt på sorternes modtagelighed overfor bladsvampe, som ellers har stor betydning i praksis.

Sortsoversigt Hestebønner 2019

Sort	Udbytte Landsforsøg (Forholdstal)				Afgrødenøjle 2017 (cm)	Modenhed efter Fanfare 2018 (dage)	Tusindkornsvægt 2018 (gram)	Fremavlsareal 2018 (%)	Repræsentant
	16-18	2018	2017	2016					
Lynx	101	99	102	103	145	5	534	11	NPZ
Fanfare	100	100	100	100	139	8/8	520	3	NPZ
Fuego	100	98	97	104	134	3	561	66	Finn Holmgaard Jensen
Tiffany	99	97	97	104	143	3	488	3	RAGT
Vertigo	98	96	97	101	139	3	565	8	NPZ
Bover	98	97	97	95	131	3	557	9	Lantmännen

REGLER OG TILSKUD

Kemitjek på din bedrift

Af planterådgiver Christina S. Jørgensen

En række midler udgår og andre får nye godkendelser – har du tjek på dit kemirum?

Alle plantebeskyttelsesmidler har en godkendelsesfrist, når godkendelsen udløber, må midlet i de fleste tilfælde opbevares i et stykke tid, ofte 18 mdr. efter godkendelsens udløb. Herefter skal midlet være opbrugt eller bortskaffet. I en del tilfælde bliver midlet godkendt igen, men med nyt registrerings nr. hvilket ofte betyder at betingelserne for anvendelse af midlet ændres/skærpes. I andre tilfælde bliver midlet afmeldt og skal derfor anvendes eller bortskaffes indenfor den angivne frist.

Undgå kedelige overraskelser – Kemirummet bør gennemgås min. en gang årligt

Du bør få tjekket midlerne i dit kemirum mindst en gang årligt for at være sikker på at du ikke opbevarer ulovlige midler. SAGRO står netop nu klar til at komme ud og lave kemitjekket på din bedrift, kontakt din planterådgiver for at tjek. Alternativt kan du hente KemiTjek app'en her <https://onlinebestilling.dlbr.dk/Order/Shop/kemitjek> -som gør det nemt for dig selv at få set alle midlerne igennem og få styr på godkendelserne. Opbevaring af ulovlige midler koster omkring 8.000 kr. pr. dunk.

Vær særlig opmærksom på følgende midler, som er, eller bliver forbudt, i løbet af efteråret 2018

- Accurate Delta, reg.nr. 11-43, som bliver forbudt fra 30. september 2018
- Ally ST, reg.nr. 3-168, som bliver forbudt fra 30. september 2018
- Monitor, reg.nr. 48-28, som bliver forbudt fra 31. oktober 2018
- Aproach, reg.nr. 3-171, som bliver forbudt fra 30. november 2018
- Absolute 5, reg.nr. 3-170, som bliver forbudt 12. december 2018
- Lexus 50 WG, reg.nr. 3-163, som bliver forbudt fra 12. december 2018
- Prestige FS 370, reg.nr 18-400, som bliver forbudt at opbevare og anvende pr. 19. december 2018

Bortskaffelse

Midlerne kan bortskaffes på den lokale genbrugsstation.

ARRANGEMENTER OG KURSER

Slut med løse sedler i traktoren – FarmTracking er dit mobile kontor

Af planterådgiver Christina S. Jørgensen

FarmTracking er en brugervenlig app, som kan anvendes både på telefon, tablets og Ipad.

Med FarmTracking app'en kan du let udføre registreringer i marken. Eksempelvis har du adgang til dyrkningsplanen og kan føre din sprøjtejournal, redigere i udsæds- og gødningsplan, registrere udbytter, ligesom du kan se dine marker i markkortdelen. Via GPS-funktionen kan du altid se, hvilken mark du er på, og registrere hotspots som dræn, brønde, ukrudtspletter og meget andet.

Indtil 1. maj 2019 har du mulighed for at prøve FarmTracking gratis. Ta' med på et af SAGROs kurser om FarmTracking, og lær hvordan du kan bruge FarmTracking i din dagligdag. Kurset henvender sig til dig, som er ny bruger af Farmtracking. Efter kurset kan du anvende de vigtigste funktioner.

Kom godt i gang med FarmTracking, Holstebro

Mandag den 10. december 2018 kl. 9.00-11.30

Kom godt i gang med FarmTracking, Herning

Mandag den 10. december 2018 kl. 13.00-15.30

Kom godt i gang med FarmTracking, Esbjerg

Tirsdag den 11. december 2018 kl. 9.00-11.30

Kom godt i gang med FarmTracking, Billund

Tirsdag den 11. december 2018 kl. 13.00-15.30

Ønsker du at få adgang til FarmTracking, så kontakt din planterådgiver eller ring direkte til:

Christina Skelmosen Jørgensen, tlf. 7660 2162, csj@sagro.dk

Vivi Ernsten, tlf. 7660 2195, ver@sagro.dk

Sprøjteopfølgningskursus

Opfølgningskurser for sprøjteførere i efterår-vinter 2018/2019

(AMU kode 48175)

Er det mere end 4 år siden, du sidst har været på opfølgningskursus, eller sprøjter du ikke selv, men vil gerne købe pesticider til din virksomhed til næste vækstsæson? Så skal du på kursus denne vinter. Kurserne afvikles i samarbejde med Dalum Landbrugsskole som AMU-kurser med mulighed for at søge VEU-godtgørelse efterfølgende, hvis man opfylder betingelserne herfor. Alle kurserne er målrettet landbrugsbedrifter (kode 48175).

Læs mere om tilmelding og pris under de enkelte kurser på sagro.dk

Torsdag den 29. november i Esbjerg

Mandag den 3. december i Herning

Mandag den 10. december i Billund

Tirsdag den 18. december i Holstebro